Część I - UBEZPIECZENIE AGROCASCO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

Część II - ROZSZERZENIE UBEZPIECZENIA AGROCASCO:

- **O RYZYKO KRADZIEŻY Z SIEDLISKA**
- **O RYZYKO KRADZIEŻY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Część III - UREGULOWANIA KOŃCOWE

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I – UBEZPIECZENIE AGROCASCO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

Postanowienia ogólne .....§ 1
Słowniczek pojęć .....§ 2
Przedmiot ubezpieczenia .....§ 3
Zakres ubezpieczenia .....§ 4
Udział własny .....§ 5
Wyłączenia odpowiedzialności .....§ 6
Zawarcie umowy ubezpieczenia .....§ 7
Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa .....§ 8
Suma ubezpieczenia.....§ 10
Składka ubezpieczeniowa .....§ 11
System bonus-malus .....§ 12
Zwrot składki .....§ 13
Obowiązki Towarzystwa.....§ 14
Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego.....§ 15
Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania.....§ 17
Wypłata odszkodowania.....§ 23
Roszczenia regresowe.....§ 24

CZĘŚĆ II – ROZSZERZENIA UBEZPIECZENIA AGROCASCO

ROZDZIAŁ I
ROZSZERZENIE UBEZPIECZENIA AGROCASCO O RYZYKO KRADZIEŻY Z SIEDLISKA

Zakres ubezpieczenia …….§ 25
Warunki rozszerzenia umowy ubezpieczenia ……...§ 26
Wymogi zabezpieczenia sprzętu rolniczego przy ubezpieczeniu rozszerzonym o ryzyko kradzieży z siedliska.…...§ 27
Wyłączenia odpowiedzialności …….§ 28
Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego …….§ 29
Ustalenie wysokości odszkodowania ……...§ 32

ROZDZIAŁ II
ROZSZERZENIE UBEZPIECZENIA AGROCASCO O RYZYKO KRADZIEŻY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Postanowienia ogólne .....§ 33

CZĘŚĆ III – UREGULOWANIA KOŃCOWE

CZĘŚĆ I

UBEZPIECZENIE AGROCASCO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia sprzętu rolniczego (AGROCASCO), zwanych dalej OWU, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW", zwane dalej „Towarzystwem", zawiera z Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej. W takim wypadku postanowienia OWU dotyczące Ubezpieczającego odnoszą się do osoby trzeciej (Ubezpieczonego), z wyjątkiem obowiązku zapłaty składki ubezpieczeniowej.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym, po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka przez Towarzystwo, do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe, inne niż określone w OWU. Wprowadzenie takich postanowień wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Słowniczek pojęć

§ 2

1. **Akcja ratownicza -** działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji.
2. **Awaria** – stan niesprawności sprzętu rolniczego:
   1) wynikający z przyczyn wewnętrznych pochodzenia optycznego, elektrycznego, elektronicznego, mechanicznego, hydraulicznego lub pneumatycznego, w szczególności będący wynikiem przekroczenia stanu granicznego;
   2) spowodowany błędem projektowym, wadą produkcyjną (wykonania, montażu), wadą materiału, niewłaściwą eksploatacją, zużyciem technicznym, zestarzeniem lub wyjątkowymi warunkami otoczenia (warunkami niezgodnymi z zaleceniami producenta),

   uniemożliwiający prawidłowe funkcjonowanie lub uruchomienie sprzętu rolniczego.
3. **Doubezpieczenie** – umowa ubezpieczenia uzupełniająca, zawierana w razie zwiększenia się wartości sprzętu rolniczego (potwierdzonego przez upoważnionego przedstawiciela Towarzystwa) w czasie trwania umowy ubezpieczenia lub w celu uzupełnienia sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania.
4. **Kradzież** - kradzież, kradzież z włamaniem lub rozbój w rozumieniu przepisów kodeksu karnego, pojęcie to nie obejmuje przywłaszczenia oraz przypadku, gdy sprawca wszedł w posiadanie klucza lub innego urządzenia służącego do otwarcia lub uruchomienia sprzętu rolniczego za zgodą lub przy braku sprzeciwu Ubezpieczonego lub osoby upoważnionej do użytkowania sprzętu.
5. **Maszyna rolnicza samojezdna** – maszyna rolnicza ruchoma, mająca własne źródło energii mechanicznej, wykorzystywane zarówno do przemieszczania maszyny, jak i do napędu jej elementów roboczych (np.: kombajn zbożowy lub sieczkarnia polowa samojezdna).
6. **Niedoubezpieczenie** – przypadek, gdy suma ubezpieczenia jest niższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia.
7. **Osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu rolniczego** – osoba użytkująca sprzęt rolniczy za zgodą Ubezpieczonego lub innej osoby uprawnionej.
8. **Siedlisko** – działka pod budynkami wchodzącymi w skład gospodarstwa rolnego (budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami lub ich częściami i urządzeniami służącymi produkcji rolniczej lub przetwórstwu rolno – spożywczemu), obejmująca także przestrzeń komunikacyjną

(podwórze, dojazdy) oraz ogród przydomowy.

9. **Sprzęt rolniczy** (środki mechanizacji rolnictwa) - część środków technicznych w rolnictwie, obejmująca maszyny, ciągniki rolnicze, narzędzia i urządzenia stosowane do wykonywania czynności i zbiegów technologicznych w procesie produkcji rolniczej (np.: kombajny, sieczkarnie polowe, prasy, agregaty uprawowe, kultywatory, kosiarki, opryskiwacze, rozrzutniki, sadzarki, siewniki, pługi, pługofrezarki, brony, opielacze, ogławiacze, ładowacze, wyrywacze, głębosze, przyczepy, naczepy itp.).
10. **Stan graniczny** – stan, w którym został wyczerpany potencjał eksploatacyjny i dalsze użytkowanie jest niemożliwe.
11. **Stopień zużycia** – określone procentowo wyczerpanie się potencjału eksploatacyjnego sprzętu rolniczego w wyniku zużycia technicznego (mechanicznego), zużycia funkcjonalnego (charakteryzowanego współczynnikiem nowoczesności konstrukcji) oraz zużycia zewnętrznego (ekonomicznego, prawnego, społecznego, ekologicznego).
12. **Szkoda** - utrata lub ubytek wartości sprzętu rolniczego powstałe w wyniku zdarzenia objętego ochroną w ramach OWU.
13. **Szkoda całkowita** – kradzież, całkowite zniszczenie lub takie uszkodzenie sprzętu rolniczego, że koszty jego naprawy (przy kosztach naprawy brutto – z uwzględnieniem podatku VAT) przekraczają 70% wartości tego sprzętu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody.
14. **Szkoda częściowa** - uszkodzenie sprzętu rolniczego nie stanowiące szkody całkowitej.
15. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia na podstawie OWU i zobowiązana jest do zapłaty składki ubezpieczeniowej; Ubezpieczającym może być Członek Towarzystwa lub podmiot przystępujący do Towarzystwa.
16. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia – w rozumieniu niniejszych OWU osobą tą jest właściciel lub osoba posiadająca sprzęt rolniczy na podstawie tytułu prawnego.
17. **Udział własny** – kwota, o którą pomniejsza się wysokość odszkodowania ustalona zgodnie z § 5, naliczana procentowo od wysokości odszkodowania.
18. **Uszkodzenie** – przejście elementu lub całego obiektu ze stanu zdatności w stan niezdatności lub obniżonej zdatności.
19. **Wartość rynkowa sprzętu rolniczego** – najbardziej prawdopodobna cena sprzętu rolniczego możliwa do uzyskania na rynku.
20. **Wartość pozostałości** – cena jakiej można spodziewać się ze sprzedaży sprzętu rolniczego, który nie nadaje się już do użytku zgodnie z jego dotychczasowym przeznaczeniem i jest kupowany ze względu na przydatne do wtórnego wykorzystania zespoły lub elementy.
21. **Wartość złomu** – cena jakiej można spodziewać się ze sprzedaży maszyny lub urządzenia doprowadzonych do postaci złomu.
22. **Wiek sprzętu rolniczego** – różnica pomiędzy rokiem, w którym rozpoczyna się okres ubezpieczenia a rokiem budowy/produkcji sprzętu.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt rolniczy stanowiący własność lub będący w prawnym posiadaniu Ubezpieczonego.
2. Ubezpieczeniem nie jest objęty sprzęt rolniczy:
   1) złożony poza firmą producenta (tzw. składaki) lub wykonany systemem gospodarczym (tzw. samy);
   2) eksploatowany dłużej niż 30 lat, chyba że umowa ubezpieczenia jest kontynuacją poprzedniej, bezszkodowej umowy ubezpieczenia, zawartej z Towarzystwem;
   3) który osiągnął stan graniczny.

Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. Towarzystwo, w podstawowym zakresie ubezpieczenia, obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w sprzęcie rolniczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskutek wszelkich zdarzeń niezależnych od woli Ubezpieczonego lub osoby upoważnionej do korzystania ze sprzętu rolniczego, z wyłączeniem szkód wymienionych w § 6.
2. W granicach sumy ubezpieczenia, Towarzystwo ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także pokrywa udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczonemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą oraz udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie.

Udział własny

§ 5

1. Wprowadza się udział własny Ubezpieczonego w szkodzie w wysokości 10% ustalonego odszkodowania.
2. Ubezpieczający może znieść udział własny, o którym mowa w ust. 1, po opłaceniu dodatkowej składki.
3. Na wniosek Ubezpieczającego, w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia w podstawowym zakresie, można zastosować wyższy, niż określony w ust. 1, procentowy udział własny Ubezpieczonego w szkodzie w wysokości 20% lub 30% za odpowiednio zmniejszoną składkę o 10% lub o 20%.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 6

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje i Towarzystwo nie odpowiada za szkody :

1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, inne osoby upoważnione do korzystania ze sprzętu rolniczego, a także osoby, za które Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu rolniczego ponosi odpowiedzialność, lub z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
2) powstałe podczas obsługi sprzętu rolniczego przez osobę nie posiadającą wymaganych przepisami uprawnień do jego obsługiwania, o ile mogło to mieć wpływ na powstanie szkody;
3) powstałe podczas użytkowania sprzętu rolniczego przez osobę będącą w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu, narkotyków, środków odurzających, środków psychotropowych, lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii albo podobnie działających leków;
4) gdy Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu rolniczego zbiegła z miejsca wypadku, w którym uczestniczył sprzęt rolniczy;
5) powstałe w sprzęcie rolniczym użytym przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do korzystania ze sprzętu rolniczego, w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przestępstwa;
6) powstałe w czasie ruchu sprzętu rolniczego, podlegającego obowiązkowi rejestracji, gdy w chwili zaistnienia szkody sprzęt rolniczy nie był zarejestrowany lub nie posiadał ważnego badania technicznego;

7) polegające na utracie sprzętu rolniczego wskutek kradzieży;
8) polegające na kradzieży części lub podzespołów ubezpieczonego sprzętu rolniczego;
9) polegające na utracie sprzętu rolniczego wskutek przywłaszczenia;
10) polegające na uszkodzeniu części lub zespołów sprzętu rolniczego bez wyraźnej przyczyny zewnętrznej, wskutek wad fabrycznych lub niewłaściwej eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem wszelkiego rodzaju awarii, oraz powstałe w wyniku niewłaściwego doboru paliwa, płynów lub materiałów eksploatacyjnych;
11) polegające na uszkodzeniu silnika wskutek zassania wody podczas jego pracy lub próby uruchomienia silnika w warunkach stwarzających takie zagrożenie;
12) spowodowane wybuchem wywołanym w silnikach cieplnych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją;
13) powstałe w następstwie użytkowania sprzętu rolniczego niezgodnie z przeznaczeniem jak i wskutek niewłaściwego załadowania, rozładowania i przewożenia ładunku;
14) wynikłe ze zużycia, korozji, utlenienia, zawilgocenia, pleśni, oddziaływania normalnych warunków atmosferycznych oraz pogarszania się stanu technicznego sprzętu rolniczego wskutek długotrwałego postoju;
15) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba że powstały one wskutek działania osób trzecich lub powstały jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem innych części sprzętu rolniczego, objętych ochroną ubezpieczeniową;
16) w postaci utraconych zysków oraz poniesionych strat wynikających ze zobowiązań i umów Ubezpieczającego;
17) polegające na spadku wartości handlowej sprzętu rolniczego w następstwie zgłoszonej szkody;
18) spowodowane działaniem energii jądrowej, skażeniem środowiska lub zanieczyszczeniem,
19) powstałe wskutek działań wojennych, strajku, buntu, rozruchów, rewolucji, powstania, zamieszek cywilnych i wojskowych, wojny domowej, sabotażu.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 7

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, sporządzonego na formularzu Towarzystwa, po uprzednim przedstawieniu do oględzin sprzętu rolniczego, zgłaszanego do ubezpieczenia.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy lub krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia Towarzystwo potwierdza polisą lub innym dokumentem ubezpieczenia.
4. Jeżeli sprzęt rolniczy zgłaszany jest do ubezpieczenia w Towarzystwie po raz pierwszy, Towarzystwo może zażądać przedłożenia dokumentu stwierdzającego źródło pochodzenia sprzętu (np. faktura zakupu lub umowa kupna sprzedaży i/lub dowodu odprawy celnej przywozowej).

Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa

§ 8

1. Odpowiedzialność Towarzystwa **rozpoczyna się:**
   1) jeżeli nie umówiono się inaczej, od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty;
   2) w przypadku umów ubezpieczenia będących kontynuacją uprzednio zawartych umów ubezpieczenia – od dnia określonego w polisie pod warunkiem, że w terminie 30 dni od daty wskazanej w polisie wygasającej jako koniec okresu ubezpieczenia zostanie złożony wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia i zostanie opłacona składka; z tym, że w

przypadku zmiany warunków ubezpieczenia umowy kontynuowanej, za zdarzenia powodujące szkody powstałe do dnia następnego po dniu opłacenia składki, Towarzystwo ponosi odpowiedzialność na podstawie warunków umowy dotychczasowej.

2. Ubezpieczający może **odstąpić** od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu 30 dni licząc od daty jej zawarcia, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
3. Każda ze stron może rozwiązać umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od zgłoszenia przez drugą stronę żądania zmiany wysokości składki w związku z ujawnieniem okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku.
4. Ubezpieczający może rozwiązać umowę ubezpieczenia z zachowaniem 7-dniowego terminu **wypowiedzenia**, w razie nieudzielenia przez Towarzystwo Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu, przewidzianych przepisami prawa, informacji dotyczących umowy ubezpieczenia, o które Ubezpieczający lub Ubezpieczony zwrócił się na piśmie.
5. Towarzystwo może rozwiązać umowę ubezpieczenia:
   1) z zachowaniem 7-dniowego terminu wypowiedzenia w razie:
      a) podania przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego niezgodnych z prawdą okoliczności istotnych dla oceny ryzyka wystąpienia szkody lub jej rozmiaru, o które Towarzystwo zapytywało w formularzu wniosku o ubezpieczenie lub nie poinformowania Towarzystwa o zaistnieniu takich okoliczności w czasie trwania umowy ubezpieczenia,
      b) uzasadnionego podejrzenia wyłudzenia lub próby wyłudzenia odszkodowania przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli Towarzystwo złożyło w tej sprawie zawiadomienie do organów ścigania;
   2) ze skutkiem natychmiastowym - jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki za ubezpieczenie lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została opłacona w terminie.
6. W razie opłacenia składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa, jeżeli po upływie terminu Towarzystwo wezwało Ubezpieczającego do zapłaty, z zagrożeniem że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.

§ 9

Odpowiedzialność Towarzystwa **kończy się**:
1) z upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia;
2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub z upływem okresu jej wypowiedzenia;
3) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia;
4) z chwilą przeniesienia prawa własności ubezpieczonego sprzętu rolniczego na nowego właściciela, chyba że prawa z umowy ubezpieczenia zostaną za zgodą Towarzystwa przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 10

1. Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa stanowi suma ubezpieczenia sprzętu rolniczego, określona w umowie ubezpieczenia.
2. Sumę ubezpieczenia, odrębną dla każdego sprzętu rolniczego, określa Ubezpieczający w porozumieniu z Towarzystwem. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości rynkowej sprzętu rolniczego na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Wartość rynkowa ustalana jest przez Towarzystwo na podstawie notowań rynkowych sprzętu

rolniczego danej marki, typu, modelu z uwzględnieniem cech indywidualnych i historii użytkowania; przy braku notowań rynkowych danego sprzętu rolniczego wartość przyjętą do ubezpieczenia ustala się metodą oceny indywidualnej (np. przyjmując średnią z wartości typów sprzętu rolniczego o porównywalnych rozwiązaniach użytkowo - funkcjonalnych).

4. Sumę ubezpieczenia sprzętu rolniczego fabrycznie nowego można ustalić w wysokości równej kwocie określonej na fakturze sprzedaży.
5. Jeżeli właściciel sprzętu rolniczego był uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu, suma ubezpieczenia jest określana bez uwzględnienia podatku VAT.
6. Suma ubezpieczenia ulega odpowiednio zmniejszeniu o wysokość każdego wypłaconego w okresie ubezpieczenia odszkodowania.
7. Jeśli w okresie ubezpieczenia wzrośnie wartość ubezpieczonego sprzętu rolniczego (np. w związku z wymianą silnika, komputera pokładowego, innego podzespołu) lub nastąpi zmniejszenie sumy ubezpieczenia w związku z wypłatą odszkodowania, Ubezpieczający może w porozumieniu z Towarzystwem podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia (**doubezpieczenie**).
8. Podwyższenie lub uzupełnienie sumy ubezpieczenia w trwającym okresie ubezpieczenia następuje na wniosek Ubezpieczającego od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.

Składka ubezpieczeniowa

§ 11

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się na podstawie obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Taryfy składek, w zależności od:
   1) wysokości sumy ubezpieczenia;
   2) rodzaju oraz wieku sprzętu rolniczego;
   3) zakresu ochrony ubezpieczeniowej;
   4) określonego udziału własnego Ubezpieczającego w szkodzie;
   5) okresu ubezpieczenia;
   6) zastosowanych zniżek i zwyżek.
3. W przypadku umów ubezpieczenia zawieranych na okresy krótsze niż 12 miesięcy, w tym także doubezpieczenia, składka należna do zapłaty liczona jest za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. Towarzystwo stosuje:
   1) zniżki składki:
      a) za jednorazową opłatę składki,
      b) za posiadanie zawartej z Towarzystwem umowy ubezpieczenia budynków od ognia i innych zdarzeń losowych,
      c) za posiadanie zawartej z Towarzystwem umowy ubezpieczenia dla gospodarstw rolnych „Bezpieczna Zagroda”,
      d) za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia,
      e) inne, określone w Taryfie składek;
   2) zwyżki składki:
      a) za szkodowy przebieg ubezpieczenia,
      b) za rozłożenie składki na raty,
      c) inne, określone w Taryfie składek.
5. Wszelkie zniżki i zwyżki składki oblicza się metodą iloczynową.
6. O ile w umowie ubezpieczenia nie umówiono się inaczej, składka lub pierwsza rata składki rozłożonej na raty powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
7. Termin płatności kolejnych rat składki i ich wysokość oznacza się w polisie.
8. W ubezpieczeniach krótkoterminowych składka płatna jest zawsze jednorazowo.

9. W przypadku doubezpieczenia dodatkowa składka należna do zapłaty naliczana jest proporcjonalnie do końca okresu ubezpieczenia.
10. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w OWU, Towarzystwo może ustalić składkę w innej wysokości niż to wynika z Taryfy składek.
11. Dniem zapłaty składki jest dzień:
    1) uznania rachunku bankowego Towarzystwa pełną kwotą należnej składki;
    2) wpłacenia pełnej kwoty należnej składki w kasie Towarzystwa;
    3) wręczenia pełnej kwoty należnej składki pośrednikowi ubezpieczeniowemu umocowanemu przez Towarzystwo.
12. Postanowienia ust. 11 stosuje się do raty składki.
13. Składka nie podlega indeksacji.
14. W razie przejścia praw z umowy ubezpieczenia zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

System bonus-malus

§ 12

1. System bonus-malus określa wysokość przysługującej zniżki/zwyżki składki w zależności od przebiegu ubezpieczenia.
2. Jeżeli Ubezpieczający posiadał wcześniej ubezpieczenie, zobowiązany jest przedstawić zaświadczenia od poprzednich Ubezpieczycieli dokumentujące przebieg ubezpieczenia.
3. Dopuszcza się możliwość udokumentowania przebiegu ubezpieczenia poprzez:
    1) przedłożenie ostatniej polisy, z której wynikać będzie liczba lat bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia;
    2) złożenie przez Ubezpieczonego pisemnego oświadczenia dotyczącego przebiegu ubezpieczenia w okresie 12 miesięcy poprzedzających zawarcie umowy.
4. Składkę za okres ubezpieczenia obniża się lub podwyższa zależnie od przebiegu ubezpieczenia według następujących zasad:

Tabela bonus-malus

Klasa taryfowa	Klasyfikacja w systemie zniżek i zwyżek	Zwyżka / Zniżka składki (w %)	Przeniesienie w klasie taryfowej		
			po 1 szkodzie	po 2 szkodzie	po 3 szkodzie i więcej
1		+ 60	1	1	1
2		+ 40	1	1	1
3		+ 20	2	1	1
4	Stawka podstawowa	0	3	2	1
5	Po 1 roku bez szkody	- 10	4	3	2
6	Po 2 latach bez szkody	- 20	5	4	3
7	Po 3 latach bez szkody	- 30	6	5	4
8	Po 4 latach bez szkody	- 40	7	6	5
9	Po 5 latach bez szkody	- 50	8	7	6
10	Powyżej 6 lat bez szkody	- 60	9	8	7

5. W przypadku zastosowania podwyższonej stawki taryfowej w poprzednim okresie ubezpieczenia, składkę za bieżący okres ubezpieczenia ustala się w wysokości stawki podstawowej – o ile w poprzednim 12-miesięcznym okresie ubezpieczenia nie wystąpiła żadna szkoda.
6. Ubezpieczający traci uprawnienia do zniżek składki określonych w tabeli bonus-malus, jeżeli okres przerwy między 12-miesięcznymi umowami ubezpieczenia zawartymi w TUW „TUW" lub innym zakładzie ubezpieczeń przekracza 24 miesiące.
7. Jeżeli sprzęt rolniczy jest przedmiotem współwłasności, zniżkę składki z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia ustala się w oparciu o uprawnienia do zniżki przysługujące któremukolwiek ze współwłaścicieli.
8. Prawo do zniżek lub zwyżek z tytułu klasy bonus-malus nie przechodzi na nowego właściciela/posiadacza.

Zwrot składki

§ 13

1. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Zwrot składki nie przysługuje, jeżeli przed wygaśnięciem umowy ubezpieczenia wystąpiła szkoda powodująca wyczerpanie się sumy ubezpieczenia lub nastąpiła wypłata odszkodowania za szkodę całkowitą.
3. Jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta była na okres 12 miesięcy, wysokość składki podlegającej zwrotowi wynosi 1/365 kwoty składki rocznej za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, a podstawę ustalenia wysokości składki do zwrotu stanowi niewykorzystana kwota sumy ubezpieczenia.
4. W przypadku ubezpieczenia krótkoterminowego, zwrot składki przysługuje w proporcjonalnej wysokości za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej a podstawę ustalenia wysokości składki do zwrotu stanowi niewykorzystana kwota sumy ubezpieczenia.
5. Wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Obowiązki Towarzystwa

§ 14

1. Na żądanie Ubezpieczonego Towarzystwo obowiązane jest udzielić mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Towarzystwo informuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania.
3. Jeżeli w terminie określonym w § 23 ust. 1 lub 2 Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 15

1. Na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, który wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek, spoczywa obowiązek:
   1) podania wszystkich znanych sobie okoliczności, o które Towarzystwo zapytywało w formularzu wniosku o ubezpieczenie lub innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
   2) zawiadamiania o zmianach okoliczności, określonych w pkt 1, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
2. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązek, określony w ust. 1 pkt 1, ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
3. Jeżeli Towarzystwo zawarło umowę ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego lub jego przedstawiciela na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. Jeżeli Ubezpieczający lub jego przedstawiciel podał niezgodnie z prawdą do wiadomości Towarzystwa okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, Towarzystwo wolne jest od odpowiedzialności, chyba że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku objętego umową ubezpieczenia.
5. Jeżeli Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek, wówczas zobowiązany jest powiadomić Ubezpieczonego o treści zawartej umowy.

§ 16

1. W razie powstania szkody Ubezpieczający jak i Ubezpieczony zobowiązany jest:
   1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
   2) powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o powstaniu szkody, nie później niż trzeciego dnia od jej powstania lub uzyskania informacji o jej powstaniu;
   3) nie zmieniać stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem do czasu rozpoczęcia czynności likwidacyjnych przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub zmniejszenia rozmiarów szkody; Towarzystwo nie może powołać się na to postanowienie, jeżeli przedstawiciel Towarzystwa nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie;
   4) udzielić Towarzystwu pomocy przy wykonywaniu czynności likwidacyjnych, w tym udostępnić wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiarów i wysokości odszkodowania;
   5) niezwłocznie powiadomić Policję o zdarzeniu powodującym ofiary w ludziach oraz zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo;
   6) zabezpieczyć możność dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę;
   7) w razie uszkodzenia sprzętu rolniczego przez zwierzę ustalić, w miarę możliwości, właściciela zwierzęcia;
   8) w razie kolizji z pojazdem odnotować dane pojazdu i osoby kierującej tym pojazdem, a także numer polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, nazwę i adres ubezpieczyciela w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) – dotyczy to wszystkich uczestników kolizji;
   9) przed przystąpieniem do naprawy uszkodzonego sprzętu rolniczego sporządzić rachunek strat (kosztorys lub wykaz uszkodzonych elementów i części z określeniem ilości, wartości, roku produkcji, producenta) na podstawie posiadanych materiałów dowodowych i

dokumentów, i złożyć go w Towarzystwie do zatwierdzenia, najpóźniej w ciągu 7 dni od daty powzięcia informacji o szkodzie, oraz przedstawić dokumenty uzasadniające roszczenie; Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji otrzymanych dokumentów.

2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wykonał obowiązków, określonych w ust. 1 pkt 1, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie niedopełnienia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, określonego w ust. 1 pkt 2, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli niedopełnienie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności lub skutków wypadku.
4. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o szkodzie nie występują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało informację o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
5. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregokolwiek z obowiązków, określonych w ust. 1, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości, jeśli miało to wpływ na zwiększenie rozmiaru szkody, a także na ustalenie odpowiedzialności Towarzystwa, okoliczności lub rozmiaru szkody, sprawcy szkody lub dochodzenia praw regresowych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 17

Ustalenia rozmiaru szkody dokonuje upoważniony przedstawiciel Towarzystwa w obecności Ubezpieczonego, sporządzając protokół oględzin. Nieobecność odpowiednio zawiadomionego Ubezpieczonego lub jego przedstawiciela, nie uchybia ważności podjętych czynności oraz dokonanych ustaleń co do zakresu i wysokości szkody.

§ 18

1. W przypadku szkody częściowej Towarzystwo, w porozumieniu z Ubezpieczonym, ustala wysokość odszkodowania w oparciu o:
   1) wycenę kosztów naprawy sporządzoną przez Towarzystwo, z uwzględnieniem ust. 3;
   2) imienne rachunki dokumentujące poniesione koszty naprawy (robocizny, części i materiałów), uwzględniające zweryfikowany przez Towarzystwo rachunek strat, z uwzględnieniem ust. 3.
2. Odszkodowanie obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części, które zostały uszkodzone lub utracone w bezpośrednim związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową i zostały wykazane w protokóle oględzin.
3. Kwota odszkodowania może uwzględniać koszty użycia zmodernizowanych części lub zespołów oraz może być rozszerzona o kwotę uwzględniającą naprawę lub wymianę elementów nieuszkodzonych, jeżeli jest to uzasadnione względami ekonomicznymi lub technologicznymi.
4. Przy ustalaniu odszkodowania za szkody powstałe w częściach zakwalifikowanych do wymiany, cenę nowej części pomniejsza się o stopień rocznych odliczeń wartości części (w procentach) z tytułu zużycia technicznego sprzętu rolniczego. Stopień zużycia naliczany jest w wysokości 10% za każdy rozpoczęty rok kalendarzowy eksploatacji, począwszy od trzeciego roku eksploatacji, nie więcej jednak niż 70 %.
5. Odszkodowanie za części sprzętu rolniczego, które uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu na skutek zdarzenia objętego ubezpieczeniem, nie może przekroczyć wartości nowych oryginalnych części z potrąceniem procentu technicznego zużycia, zależnego od wieku uszkodzonych lub zniszczonych części, zgodnie z ust. 4.
6. Dla określenia wysokości odszkodowania wiążące są ceny rynkowe części zamiennych oraz usług obowiązujące na danym terenie, w dniu ustalenia odszkodowania.

7. W przypadku braku cen części i norm czasowych robocizny dla danego sprzętu rolniczego, przyjmuje się ceny i normy dla sprzętu rolniczego najbardziej zbliżonego właściwościami techniczno – eksploatacyjnymi.
8. Ustalając wysokość odszkodowania za szkody w ogumieniu, akumulatorze, elementach ciernych układu sprzęgła (tarcza, docisk), elementach ciernych układu hamulcowego (tarcze, klocki, szczęki, bębny), elementach układu wydechowego - uwzględnia się indywidualne zużycie eksploatacyjne, stosownie do stanu tych elementów, bądź norm zużycia, określonych przez producenta.
9. W przypadku stwierdzenia w elementach zakwalifikowanych do wymiany wcześniejszych uszkodzeń, zmniejszających ich walory użytkowe, Towarzystwo zastosuje potrącenia wynikające ze zużycia technicznego tych części.
10. Jeżeli w trakcie eksploatacji sprzętu rolniczego dokonano wymiany części, wysokość procentowego pomniejszenia jej wartości ustalana jest indywidualnie w zależności od okresu eksploatacji części, zgodnie z ust. 4.
11. W przypadku ustalania odszkodowania w oparciu o imienne rachunki za naprawę, podlegają one weryfikacji przez Towarzystwo co do zakresu robót i kosztów naprawy (robocizny, części i materiałów).
12. Jeżeli właściciel sprzętu rolniczego jest uprawniony do odliczenia podatku VAT, odszkodowanie wypłacane jest w wartości netto (bez podatku VAT).

§ 19

1. W przypadku szkody całkowitej Towarzystwo ustala odszkodowanie w kwocie równej wartości rynkowej sprzętu rolniczego tego samego rodzaju, typu i mocy z dnia powstania szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia, pomniejszonej o wartość pozostałości, określonej na dzień ustalania odszkodowania.
2. Wartość sprzętu rolniczego w stanie uszkodzonym jest to wartość elementów i zespołów sprzętu nie uszkodzonych lub uszkodzonych w takim stopniu, że posiadają wartość handlową. Wartość sprzętu w stanie uszkodzonym Towarzystwo określa z uwzględnieniem wartości rynkowej sprzętu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody, charakteru i zakresu uszkodzeń oraz sytuacji rynkowej w zakresie obrotu sprzętem rolniczym uszkodzonym.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania Towarzystwo może odstąpić od uwzględnienia wartości sprzętu w stanie uszkodzonym, w całości lub w części, pod warunkiem zawarcia z Ubezpieczonym ugody określającej odmienny tryb likwidacji szkody całkowitej.
4. W przypadku szkody całkowitej Towarzystwo może zaoferować Ubezpieczonemu pomoc w zorganizowaniu sprzedaży pozostałości.

§ 20

Z ustalonego w oparciu o postanowienia § 17 - 19 odszkodowania potrąca się udział własny Ubezpieczonego w szkodzie, o którym mowa w § 5, chyba że udział własny został zniesiony poprzez opłacenie dodatkowej składki.

§ 21

1. Odszkodowanie wypłacone przez Towarzystwo z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższe od poniesionej szkody.
2. Wysokość ustalonego odszkodowania nie może także przekroczyć:
   1) wartości sprzętu rolniczego na dzień ustalania odszkodowania określonej według stanu sprzętu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody;
   2) sumy ubezpieczenia aktualnej na dzień ustalenia odszkodowania (z uwzględnieniem § 10 ust. 6).
3. W przypadku powstania następnej szkody (szkód) przed wypłatą odszkodowania za szkodę poprzednią, Towarzystwo dokona rozliczenia łącznego tych szkód.
4. Jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, suma ubezpieczenia jest niższa od wartości

rynkowej sprzętu rolniczego o więcej niż 20%, to odszkodowanie wypłacane jest w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości rynkowej sprzętu rolniczego w dniu zawarcia umowy.

§ 22

Towarzystwo zobowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu koszty wynikłe z zastosowania dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

Wypłata odszkodowania

§ 23

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zgłoszenia szkody.
2. Gdyby wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania w terminie, o którym mowa w ust. 1, okazało się niemożliwe, Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo powinno wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 1.
3. Odszkodowanie jest wypłacane właścicielowi sprzętu rolniczego lub osobie przez niego upoważnionej, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli dokonana została cesja praw z umowy ubezpieczenia albo sprzęt rolniczy jest przedmiotem zastawu, leasingu, kredytu lub też w inny sposób ograniczone zostało prawo własności, odszkodowanie wypłacane jest podmiotowi uprawnionemu na podstawie odpowiednich umów w sposób wskazany przez ten podmiot.
5. Wypłata odszkodowania następuje według wyboru uprawnionego z umowy ubezpieczenia:
   1) w kasie Towarzystwa;
   2) przelewem na wskazane konto;
   3) przekazem pocztowym.
6. W przypadku wyboru formy wypłaty, określonej w ust. 5 pkt 3, koszt związany z realizacją płatności pokrywa uprawniony do odbioru odszkodowania.

Roszczenia regresowe

§ 24

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, na Towarzystwo przechodzi prawo dochodzenia roszczeń od osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Towarzystwo pokryło część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo w zaspokojeniu roszczeń.
4. Jeżeli Ubezpieczony zrzekł się bez zgody Towarzystwa roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć.
5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia nastąpiło po wypłacie odszkodowania, Towarzystwo może zażądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

CZĘŚĆ II

ROZSZERZENIA UBEZPIECZENIA AGROCASCO

ROZDZIAŁ I

ROZSZERZENIE UBEZPIECZENIA AGROCASCO O RYZYKO KRADZIEŻY Z SIEDLISKA

Zakres ubezpieczenia

§ 25

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres podstawowy ubezpieczenia AGROCASCO może zostać rozszerzony o kradzież sprzętu rolniczego znajdującego się na terenie siedliska.
2. Postanowienia § 6 pkt 7 nie stosuje się.

Warunki rozszerzenia umowy ubezpieczenia

§ 26

1. Rozszerzenie ubezpieczenia AGROCASCO o ryzyko kradzieży z siedliska dokonuje się w ramach sumy ubezpieczenia, określonej dla zakresu podstawowego ubezpieczenia AGROCASCO, po opłaceniu dodatkowej składki. Rozszerzenie umowy może nastąpić w chwili zawierania umowy w zakresie podstawowym, bądź w czasie jej trwania (z terminem do końca jej ważności), pod warunkiem że do końca umowy zostało co najmniej 6 miesięcy.
2. W przypadku wskazania przez Ubezpieczającego kilku miejsc ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest złożyć wniosek dotyczący każdego z miejsc ubezpieczenia lub dołączyć do jednego wniosku o ubezpieczenie wykaz tych miejsc.
3. W przypadku gdy suma ubezpieczenia została pomniejszona wskutek wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia w zakresie podstawowym, rozszerzenie ubezpieczenia o ryzyko kradzieży z siedliska, może być dokonane pod warunkiem doubezpieczenia sprzętu rolniczego, zgodnie z § 10 ust. 7.
4. Jeżeli nie umówiono się inaczej, w przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o ryzyko kradzieży z siedliska dokonywanego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia w zakresie podstawowym, odpowiedzialność rozpoczyna się od dnia następnego po zapłaceniu dodatkowej składki (raty składki) za rozszerzenie umowy ubezpieczenia.

Wymogi zabezpieczenia sprzętu rolniczego przy rozszerzeniu ubezpieczenia o ryzyko kradzieży z siedliska

§ 27

1. Sprzęt rolniczy powinien być przechowywany w miejscu należycie zabezpieczonym, za które uważa się ogrodzone place składowe i podwórza będące miejscem postoju sprzętu rolniczego, gdzie wszystkie bramy zamykane są co najmniej na kłódkę wielozapadkową.
2. W maszynach samojezdnych wszystkie drzwi powinny być zamknięte na zamek fabryczny lub w inny sposób zabezpieczone od zewnątrz.
3. Towarzystwo, w uzasadnionych przypadkach, może uzależnić udzielenie ochrony od wprowadzenia dodatkowych, sprawnie działających, zabezpieczeń przeciwkradzieżowych uruchamianych z chwilą zaprzestania używania maszyny.
4. W przypadku zaistnienia uzasadnionych konstrukcyjnie lub technicznie powodów

uniemożliwiających zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, Towarzystwo na podstawie indywidualnej oceny ryzyka może ustalić inne warunki zabezpieczenia sprzętu rolniczego.

5. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu, opuszczając sprzęt ubezpieczony od ryzyka kradzieży, zobowiązani są go zabezpieczyć z należytą starannością, w tym uruchomić każde z wymaganych w umowie ubezpieczenia zabezpieczeń przed kradzieżą.
6. Dowód rejestracyjny (jeżeli zgodnie z prawem sprzęt rolniczy podlega rejestracji), klucz lub inne urządzenie służące do jego otwarcia i/lub uruchomienia nie mogą być bez nadzoru pozostawione w sprzęcie rolniczym lub w miejscu, do którego mają dostęp osoby nieupoważnione.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 28

Towarzystwo nie odpowiada za szkody polegające na kradzieży ubezpieczonego sprzętu rolniczego, gdy stwierdzono że w chwili dokonania kradzieży, z wyłączeniem rozboju, nie były spełnione wymogi zabezpieczenia, określone w § 27.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 29

1. W razie kradzieży sprzętu rolniczego Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu rolniczego zobowiązani są niezwłocznie:
   1) wezwać, nie później jednak niż w ciągu 6 godzin od chwili kradzieży lub powzięcia informacji o kradzieży sprzętu, najbliższą czynną jednostkę Policji;
   2) w terminie do 24 godzin, od chwili kradzieży lub powzięcia informacji o kradzieży, powiadomić Towarzystwo oraz udzielić informacji o okolicznościach i rozmiarze szkody, z dopełnieniem obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1;
   3) podjąć działania, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, w celu odzyskania skradzionego sprzętu rolniczego.
2. Ponadto Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu rolniczego, zobowiązani są:
   1) postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika Towarzystwa, w szczególności poprzez niezwłoczne przekazanie do Towarzystwa, w trybie uzgodnionym z pracownikiem Towarzystwa:
      a) wypełnionego i podpisanego formularza zgłoszenia szkody,
      b) dowodu rejestracyjnego (jeżeli zgodnie z prawem sprzęt podlega rejestracji),
      c) dokumentów wymaganych przez Towarzystwo przy likwidacji szkody,
      d) wszystkich posiadanych kluczyków i innych urządzeń służących do otwarcia lub uruchomienia sprzętu rolniczego oraz kluczyków i urządzeń służących do uruchomienia zamontowanych w sprzęcie rolniczym zabezpieczeń przeciwkradzieżowych zadeklarowanych przy zawieraniu umowy ubezpieczenia;
   2) w razie uzyskania informacji o skradzionym sprzęcie rolniczym, niezwłocznie powiadomić Policję i Towarzystwo oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania sprzętu rolniczego;
   3) w razie odzyskania utraconego sprzętu rolniczego zwrócić równowartość otrzymanego odszkodowania, chyba że strony zgodnie postanowiły dokonać przeniesienia jego własności z Ubezpieczonego na Towarzystwo.
3. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, niezależnie od obowiązków wymienionych w ust. 1 i 2,

zobowiązani są złożyć w Towarzystwie, wydane przez Prokuraturę, prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania bądź inne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze w sprawie kradzieży sprzętu rolniczego.

§ 30

Ubezpieczający Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania ze sprzętu zobowiązani są do niezwłocznego powiadomienia Towarzystwa o zagubieniu, zniszczeniu lub kradzieży kluczyków i innych urządzeń służących do otwarcia lub uruchomienia sprzętu rolniczego oraz kluczyków i urządzeń służących do uruchomienia zamontowanych w sprzęcie rolniczym zabezpieczeń przeciwkradzieżowych zadeklarowanych przy zawieraniu umowy ubezpieczenia oraz o każdym wykonaniu ich kopii.

§ 31

1. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wykonał obowiązków, określonych w § 29 ust. 1 pkt 1, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
2. W razie niedopełnienia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w § 29 ust. 1 pkt 2, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli niedopełnienie obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności, sprawcy szkody lub dochodzenia praw regresowych.
3. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o szkodzie nie występują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało informację o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. W przypadku niedopełnienia pozostałych obowiązków, wynikających z § 29 ust. 1, a także obowiązków, określonych w § 29 ust. 2 i 3 oraz § 30, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio je zmniejszyć, jeżeli miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia lub rozmiaru szkody, z zastrzeżeniem ust. 1 i 3.
5. Jeżeli do utraty sprzętu rolniczego doszło wskutek rozboju Towarzystwo, w uzasadnionych wypadkach, odstąpi od wymogu zawartego w § 29 ust. 2 pkt 1 lit. b - d.

Ustalenie wysokości odszkodowania

§ 32

1. W przypadku utraty sprzętu rolniczego wskutek kradzieży Towarzystwo ustala wysokość odszkodowania w kwocie odpowiadającej wartości sprzętu rolniczego w momencie zaistnienia szkody, z zachowaniem postanowień § 17 – 22.
2. Jeżeli skradziony sprzęt rolniczy został odzyskany przed wypłatą odszkodowania i jest uszkodzony, Towarzystwo ustala wysokość odszkodowania zgodnie z § 17 – 22.

ROZDZIAŁ II

ROZSZERZENIE UBEZPIECZENIA AGROCASCO O RYZYKO KRADZIEŻY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Postanowienia ogólne

§ 33

Na wniosek Ubezpieczającego zakres podstawowy ubezpieczenia AGROCASCO może zostać rozszerzony o kradzież sprzętu rolniczego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ubezpieczenie w tym zakresie obejmuje również ubezpieczenie ryzyka kradzieży z siedliska.

§ 34

Przedmiotem ubezpieczenia są stanowiące własność lub będące w posiadaniu Ubezpieczonego:

1) ciągniki rolnicze, kombajny zbożowe oraz pozostałe samojezdne maszyny rolnicze;
2) zagregowany (połączony) z samojezdną maszyną rolniczą, a w szczególności z ciągnikiem rolniczym, sprzęt rolniczy.

§ 35

Przy ubezpieczeniu sprzętu rolniczego od ryzyka kradzieży na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej muszą być spełnione wymogi zabezpieczenia, określone w § 27 ust. 2 - 6.

§ 36

W pozostałym zakresie do rozszerzenia ubezpieczenia AGROCASCO o ryzyko kradzieży na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mają odpowiednie zastosowanie postanowienia rozdziału I.

CZĘŚĆ III

UREGULOWANIA KOŃCOWE

Rozpatrywanie odwołań, skarg i zażaleń oraz rozwiązywanie sporów

§ 37

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia może wnosić odwołania, skargi i zażalenia związane z działalnością Towarzystwa:
   1) w sprawach dotyczących zawarcia umowy ubezpieczenia – do dyrektora biura regionalnego, w którym została lub miała być zawarta umowa ubezpieczenia;
   2) w pozostałych sprawach – do Zarządu Towarzystwa – za pośrednictwem biura regionalnego, w którym została lub miała być zawarta umowa ubezpieczenia.
2. Odwołanie, skarga lub zażalenie dotyczące zakresu odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania, powinno być wniesione w terminie 30 dni od daty doręczenia stanowiska Towarzystwa w sprawie.
3. Odwołania, skargi i zażalenia powinny być wnoszone w formie pisemnej.

§ 38

1. Towarzystwo rozpatruje odwołanie, skargę lub zażalenie w terminie 30 dni od dnia jego wniesienia.
2. W razie zaistnienia istotnych przyczyn uniemożliwiających zachowanie terminu, określonego w ust. 1, Towarzystwo zawiadamia o tym osobę wnoszącą odwołanie, skargę lub zażalenie, podając przyczyny opóźnienia w ciągu 7 dni od stwierdzenia tych przyczyn.

§ 39

1. Jeżeli z treści odwołania, skargi lub zażalenia nie można ustalić jego przedmiotu, Towarzystwo zwraca się do osoby wnoszącej odwołanie, skargę lub zażalenie o wyjaśnienie lub uzupełnienie jego treści w terminie 7 dni od otrzymania pisma Towarzystwa w tej sprawie, z pouczeniem że nie usunięcie tych braków spowoduje pozostawienie odwołania, skargi lub zażalenia bez rozpoznania.
2. W razie usunięcia braków, zgodnie z ust. 1, termin do rozpatrzenia odwołania, skargi lub zażalenia liczy się od dnia usunięcia braków.

§ 40

Spory jakie mogą wyniknąć z umowy ubezpieczenia podlegają rozpoznaniu przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.

Zawiadomienia i oświadczenia

§ 41

1. Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy powinny być dokonywane w formie pisemnej i doręczane za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym.
2. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres i nie zawiadomił o tym fakcie Towarzystwa, pismo skierowane pod ostatni adres wywiera skutki prawne.
3. Przyjmuje się, że w razie nie odebrania korespondencji, pismo uważa się za doręczone z dniem, w którym Ubezpieczający miał możliwość zapoznania się z jego treścią. Za dzień ten uważa się datę powtórnego awiza.

*****

Podstawę obowiązywania niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia stanowi Uchwała Zarządu TUW „TUW" NR 269/09 z dnia 8 października 2009 roku oraz Zarządzenie Prezesa TUW „TUW" Nr 39/09 z dnia 8 października 2009 roku.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 listopada 2009 roku.

CZŁONEK ZARZĄDU	PREZES ZARZĄDU
Agnieszka Rózga	Ewa Stachura-Kruszewska